

EUROOPA STATISTIKATÖÖ TEKKIMINE

Teadmuspõhiste poliitikate väljatöötamiseks ja nende edukuse seireks vajavad poliitikud statistikat. Eurostat (EL-i statistikaamet) koostöös liikmesriikide statistikaametitega vastutab riikide võrreldava statistika tegemise eest. Koos töötatakse välja meetodikad ja lepitakse kokku kvaliteedistandardid. Uute prioriteetsete valdkondade statistika tegemiseks pakub Eurostat liikmesriikidele võimalust taotleda grante meetodika väljatöötamiseks ja statistikatöö algatamiseks. Grandi lõppedes peab iga riik leidma ressursi töö jätkamiseks. Euroopa statistikatöödega tehakse statistikat, mis kirjeldab olulisi eluvaldkondi kõige paremini. Et Euroopa statistikavajaduse taga on alati ka liikmesriikide infovajadus, on Euroopa statistikatööd olulised ka riigisisesele tarbijale. Seda näitab ka statistika kasutatavuse seire. Euroopa statistikatöö näiteks võib tuua töö „Loomakasvatus ja lihatootmine“.

1. Euroopa prioriteetsed arenguvaldkonnad selgitatakse välja liikmesriikide poliitikute omavahelistel regulaarsetel kohtumistel.
2. Eurostat kohtub igal aastal kõigi Euroopa Komisjoni peadirektoraatidega, et teada saada, millist infot poliitikate väljatöötamiseks ja nende edukuse mõõtmiseks vajatakse. Tehtav statistika peab vastama ka eri huvirühmade (kodanike esindused, muud EL-i institutsioonid jt) vajadustele.
3. Eurostat alustab Euroopa statistikatöö õigusakti eelnõu ettevalmistamist. Statistika valdkonnas on õigusaktiks peamiselt liikmesriikidele otsekohalduv määrus. Ettevalmistusprotsessis toimuvad ka Eurostati valdkonnastatistika töörühmade nõupidamised, kus arutatakse läbi statistikamäärust puudutavad üksikasjad, näiteks meetodika, avaldatavad näitajad, avaldamise sagedus jms.
4. Eurostat (Euroopa Komisjoni esindajana) esitab õigusakti eelnõu menetlemiseks Euroopa Parlamendile ja EL-i Nõukogule.
5. Õigusakti menetlemisel toimuvad mitmepoolsed läbirääkimised ehk triloogiad kolme osalise – Euroopa Parlamendi, EL-i Nõukogu ja EL-i Komisjoni – vahel.
6. Statistikamäärusele annab oma heakskiidu EL-i Nõukogu alamnõukogu, sageli näiteks ECOFIN, kuhu kuuluvad kõikide liikmesriikide majandus- ja rahandusministrid ning asjaomased Euroopa Komisjoni volinikud, või mõni teine.
7. Euroopa Parlament hääletab statistikamääruse üle plenaaristungil.
8. Määrus avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas, pärast mida on selle täitmine kohustuslik kõigile EL-i riikidele.
9. Statistikaamet (SA) lisab töö statistikatööde loetellu, kui Rahandusministeerium või vastava valdkonna avaliku huvi esindaja on eraldanud selle tegemiseks vajaliku ressursi.
10. SA peab igal aastal avaliku huvi esindajatega läbirääkimisi ja korraldab uuringuid, et täpsustada statistikatööde prioriteete ja leida võimalusi mittevajalike riigisiseste tööde ärajätmiseks. Et tänapäeva infoühiskonnas suureneb ka riigisisese statistika vajadus, väheneb tõenäosus finantseerida Euroopa statistikatöid riigisisese tellimuse arvelt.
11. 2017. aastal hõlmavad Euroopa statistikatööd SA eelarvest 96% ja statistikatööde koguarvust 90%.